

SBI PEN. ASSN.'S SAMVAD

स्टेट बँक पेन्शनर्स असोसिएशन (मुंबई सर्कल), पुणे यांची गृहपत्रिका

संवाद

Price ₹ 3/-

मनामनांचा मेळ जुळावा | द्वेषाचा लवलेश नसावा ||

सादासी प्रतिसाद मिळावा | वाद नको संवाद असावा ||

Vol.- 9

Issue 12

जून - २०१७

(pages 24)

June 2017

संपादकीय

प्रिय सभासदमित्रांनो,

मानवी जीवन हे अनेक सुखद व दुःखद प्रसंगांनी नि घटनांनी भरलेलं आहे. दुसऱ्या शब्दात सांगायचं तर अनेक सुखद व दुःखद प्रसंगांचं व आठवणींचं गाठोडं म्हणजेच मानवी जीवन होय. याचा प्रत्यक्ष अनुभव आपण प्रत्येकजण घेत असतो. सुखद प्रसंग जसे आपल्या दीर्घकाल स्मरणात राहतात तसेच दुःखद प्रसंगही आपण सहसा विसरू शकत नाही.

तीव्र स्मरणशक्ती असणं ही आपल्या दृष्टीने जमेची बाजू असल्यामुळे ती वाढविण्यासाठी आपण प्रयत्नशील असतो. तीव्र स्मरणशक्ती वरदानस्वरूप असल्याने आपण विशेषतः विद्यार्थीदशेत असलेल्या आपल्या मुला-नातवंडांची स्मरणशक्ती वाढावी यासाठी शक्य ते अनेक उपाय-उपचार करत असतो. तीव्र स्मरणशक्ती असलेल्या विद्यार्थ्यांचं नव्हे तर कुणाचेही आपण मनापासून कौतुक करतो. योग्य वेळी योग्य गोष्टी आठवणं आपल्याला अनेक दृष्टींनी लाभदायक ठरतं.

आमच्या मते चांगली स्मरणशक्ती असणं हे जसं आपल्याला लाभलेलं वरदान आहे तसंच विसमरण म्हणजे अनेक गोष्टी-प्रसंग विसरल्या जाणं हे देखील आपल्यासाठी पुष्कळदा वरदानच ठरतं. कधी-कधी दुःखद गोष्टी वा कटू प्रसंग आपण विसरण्याचा प्रयत्न करतो; पण त्या काही केल्या विसरल्या जात नाहीत आणि त्यामुळे त्यांचं स्मरण आपल्याला क्लेशदायक ठरतं.

माणसाच्या मानसिक स्थितीचे व्यवहार इतके गुंतागुंतीचे असतात की त्यामुळे आपलं सारं जीवनच त्याच्या प्रभावाखाली येतं आणि आपण त्याची सहजपणे शिकार बनतो. जीवनातल्या ज्या गोष्टी वा प्रसंग आपल्या दृष्टीने दुःखद व क्लेशदायक

असतात ते आपण विसरण्याचा प्रयत्न करतो पण तरीही ते पूर्णपणे विसमरणात जात नाही आणि म्हणूनच त्यांचं स्मरण हे वरदान न ठरता शाप ठरतं; याउलट जे सुखद व आनंददायी प्रसंग वा घटना आपण प्रयत्नपूर्वक स्मरणात ठेवायचा आटापिटा करतो त्यापैकी काही आपल्या नकळत विसमरणात जातात; अशा वेळी आपलं हे विसमरण वरदान न ठरता शापवत ठरतं.

आपल्या मनातील स्मरण-विसमरणाचा सातत्याने चालू असलेला हा आट्यापाट्याचा किंवा शिवा-शिवाचा खेळ मोठा मजेशीर आहे. यामध्ये आपला लाभ केव्हा व कसा होईल हे जसं सांगता येत नाही तसंच आपलं नुकसान वा हानी कधी व कशी होईल हे देखील आपण सांगू शकत नाही. कधीकधी आपण काल-परवा घडलेल्या महत्त्वाच्या गोष्टी वा घटना सहजपणे विसरून जातो, तर खूप वर्षांपूर्वी घडलेली गोष्ट वा घटना अगदी तपशिलासह आपल्या स्मरणात राहते. स्मरण-विसमरणाच्या या अजब खेळाला कोणतेही नियम वा अटी नाहीत. याची सूत्रे सर्वस्वी नियतीच्या हाती असतात.

आम्हाला मात्र असं ठामपणे वाटतं की स्मरण-विसमरण या दोन्ही गोष्टी वास्तविक वरदानरूपच आहेत. मात्र त्यांचा ताळ-मेळ नीट साधला जावयास हवा. हा ताळमेळ ज्याच्या जीवनात घडेल तो माणूस खरोखरच भाग्यवान म्हणावयास हवा. असा माणूस जीवनात यशस्वी होईल. मात्र त्यासाठी माणसाला दैवाची वा नियतीची साथ हवी.

आपल्या सर्वांच्या जीवनात स्मरण-विसमरणाचा ताळमेळ योग्यरित्या साधला जावो आणि त्यासाठी दैवाची वा नियतीची साथ आपल्याला सतत लाभो ही आमची प्रार्थना.

क्रांतिसेन रामचंद्र आठवले

भ्रमणध्वनी : ९५५२५९२२७९

Visit us at : www.sbipensionerspune.org

e-mail : sbipenmumbai@gmail.com

(FFGHIS- We are reproducing hereunder a Message dated 02.06.2017 from the DGM (PM &PPG), SBI, Corporate Centre, Mumbai, 022-22741661, addressed to the Pensioners, the contents of which are self-explicit.Secretary)

Dear Sir,

Policy-A (for members of REMBS having residual balances of Rs.1.00 Lakh and above) has been renewed w.e.f. today with United India Insurance Co. Ltd. In this connection, e-Circular bearing no. CDO/P&HRD-PPFG/17/2017-18 dated 30.05.2017 has been issued which is attached.

2. List of the members who have been enrolled under the renewed policy is being placed at Pensioners' Portal. Pensioners can go through the list to verify their details. The list of members has also been placed at FTP://10.1.16.149/ under the directory 'Group Mediclaim Policy' in the name of "REMBS_Members_Balance_1.00_Lakh_&_Above_on_31.05.2017_Migrated_To_Policy_A" for verification of details by operating functionaries.

3. Arrangements have been made for dispatch of Medical ID Cards to members at their registered residential addresses. Undelivered cards will be re-sent to Pension paying Branches.

4. REMBS members having balance less than Rs.1.00 Lakh will continue to avail facilities upto their residual balances as per the provisions of REMBS.

**(We are publishing hereunder a Bank's e-Circular, P&HRD, SI. No. : 221/2017 - 18
Circular No. : CDO/P&HRD-PPFG/17/2017 – 18 Date : Tuesday 30th May 2017.)**

**FAMILY FLOATER GROUP MEDICLAIM POLICY (POLICY – 'A')
FOR MEDICAL BENEFITS TO MEMBERS OF SBIREMBS
RENEWAL OF POLICY WITH EFFECT FROM 01.06.2017**

Please refer to our e-circular No. CDO/P&HRDPPFG/78/201617 dated 28th December, 2015 through which introduction of Group Mediclaim Policy for SBI retirees (Policy A) was advised. Policy 'A' was launched on 01.06.2016 and is due for renewal on 01.06.2017.

2. With a view to managing the claims and rationalizing the claim ratio in future, following modifications have been made in the policy without significantly affecting the benefits under the scheme.

(i) Reduction in Domiciliary reimbursement from 25% to 15% -It has been decided to keep the domiciliary reimbursement at 15% of sum insured across all plans.

(ii) Reduction in Room Rent for hospitalization across all plans based on categorization of centres - in respect of hospitalization expenses, it is observed that the cost of medical treatment is higher at metros and bigger cities and comparatively lower at smaller centres. To obviate the possibility of hospital over charging, centres have been classified into three segments, i.e. Tier I city, Tier –II city and Other Centres (Tier – III) and the ceiling for maximum room rents have been fixed at 80%, 70% and 60% of existing ceiling respectively. The details are given in Annexure – I.

(iii) Rationalization of hospital expenses for common ailments /Procedures -the maximum ceiling for treatment of some of the common ailments / procedures, which account for major portion of the total claims, have been fixed on the basis of available rates in the hospitals at different centres.

A summary of the modifications and categorization of centres is placed at Annexure – I. All other terms of policy and instructions relating to the scheme will remain the same.

3. Other Instructions

i. The policy will continue to be available to the existing members enrolled in the policy who were earlier members of SBIREMBS, their spouses and disabled child / children if any, except those who have exhausted their entitled limit or their residual medical benefit limit have fallen below Rs.1.00 Lac during the policy period 01.06.2016 to 31.05.2017.

ii. The annual insurance premium will be paid by the SBIREMBS Trust in advance to the insurance company to cover all the eligible members. However, after such payment, if it is found that some members have expired or they have already exhausted their REMBS limit or their residual medical benefit limit has fallen below Rs. 1.00 lac, names of such members will be deleted and full premium amount will be refunded by the Insurance Company in such cases.

iii. As per the schemes, members of SBIREMBS who have exhausted their entitled limit as prescribed in the plan will have option to join the separate Group Mediclaim Policy for retirees of SBI. Willing SBIREMBS members may also concurrently join Policy 'B' meant for new retirees / non members even if they have unutilized limit in the respective plan of SBIREMBS.

iv. Members whose residual medical benefit limit have fallen below Rs.1.00Lac during the policy period 01.06.2016 to 31.05.2017 will continue to avail benefits upto their residual balances as per the provisions in the REMB Scheme from the concerned Zonal Offices where these are previously maintained till the balance is fully utilized.

4. Please bring the contents of the circular to the knowledge of all concerned. Please also issue necessary instructions to all branches and offices under your administrative control to prominently display notice in this regard on the branch / office notice board along with the modifications in the Scheme for information of the pensioners. Additionally, arrange to disseminate the contents of the Circular through the office bearers of Circle Pensioners' Association so that all the existing members and eligible retirees are made aware of the modifications.

Yours faithfully, (Prashant Kumar) Deputy Managing Director & Corporate Development Officer

Annexure – I

PROPOSED MODIFICATIONS IN POLICY 'A'

1. DOMICILIARY

Plan	Basic Sum Insured (Rs. in Lacs)	Existing		Proposed	
		%	Amount (Rs.)	%	Amount (Rs.)
A & A1	1.00	25	25000	15	15000
B & B1	1.00	25	25000	15	15000
C & C1	2.00	25	50000	15	30000
D & D1	2.00	25	50000	15	30000
E	3.00	25	75000	15	45000
F	3.00	25	75000	15	45000
G	4.00	25	100000	15	60000

ROOM RENT				
Plan	Existing Room Rent (Rs.)	Proposed Revised Room Rent (% of Existing Room Rent) (Rs.)		
		Tier 1 (80%)	Tier 2 (70%)	Tier 3(60%)
A & A1	5,000	4,000	3,500	3,000
B & B1	5,000	4,000	3,500	3,000
C & C1	5,000	4,000	3,500	3,000
D & D1	5,000	4,000	3,500	3,000
E	6,000	4,800	4,200	3,600
F	7,000	5,600	4,900	4,200
G	9,000	7,200	6,300	5,400

DISEASE WISE CAP			
Type of Disease	Limits (Amount in Rs.)		
	Tier 1	Tier 2	Tier 3
Angioplasty	150,000	125,000	100,000
CA BG	250,000	200,000	150,000
Cataract	30,000	25,000	20,000
Cholecystectomy	50,000	45,000	40,000
Hernia	50,000	45,000	40,000
Knee Replacement - Unilateral	175,000	150,000	100,000
Knee replacement -Bilateral	250,000	225,000	175,000
Prostrate	70,000	50,000	40,000

Categorization of centres

Tier – 1	Ahmedabad, Bangalore, Chennai, Delhi, Hyderabad, Kolkata, Mumbai, Pune
Tier – 2	Agra, Ajmer, Aligarh, Allahabad, Amravati, Amritsar, Asansol, Aurangabad, Bareilly, Belgaum, Bhavnagar, Bhiwandi, Bhopal, Bhubaneshwar, Bikaner, Bokaro Steel City, Chandigarh, Coimbatore, Cuttack, Dehradun, Dhanbad, Durg – Bhilai Nagar, Durgapur, Erode, Faridabad, Firozabad, Ghaziabad, Gorakhpur, Gulbarga, Guntur, Gurgaon, Guwahati, Gwalior, Hubli – Dharwad, Indore, Jabalpur, Jaipur, Jalandhar, Jammu, Jamnagar, Jamshedpur, Jhansi, Jodhpur, Kannur, Kanpur, Kakinada, Kochi, Kottayam, Kolhapur, Kollam, Kota, Kozhikode, Kurnool, Lucknow, Ludhaina, Madurai, Malappuram, Malegaon, mangalore, Meerut, Moradabad, Mysore, Nagpur, Nashik, Nellore, Noida, Patna, Pondicherry, Raipur, Rajkot, Rajahmundry, Ranchi, Rourkela, Salem, Sangli, Siliguri, Solapur, Srinagar, Surat, Thiruvananthapuram, Palakkad, Thrissur, Tiruchirappalli, Tiruppur, Ujjain, Vadodara, Varanasi, Vasai – Virar City, Vijaywada, Visakhapatnam, Warangal
Tier – 3	All other cities.

(We are publishing hereunder a letter received from the Federation, addressed by the PPG Dept. Corporate Centre to all the LHOs.)

Dear Sir,

For membership of Medclaim Policy, Branch / Zonal Office has to deposit member's premium amount in Corporate Centre's account and simultaneously complete online registration in the REMBS Website.

2. On receiving queries from Branches / Zonal Offices regarding deposit entries made in the month of January / February and online registration not done (error : Payment Date Too Old), the GITC, Belapur has made modifications in the Medclaim Software and now the system will accept the dates of deposit which are more than 90 days but not older than 01.01.2017.

3. In such cases where full premium amount has been deposited, option "Subsidy received manually" should be chosen.

4. Please arrange to advise all Branches under your control to complete registration of all left out Consent Forms as the facility will not be available after 30th June, 2017 (last date for applying by old retirees).

AGM (PPG), SBI, Corporate Centre, Mumbai (022-22741661)

**SBI FAMILY FLOATER GROUP HEALTH INSURANCE SCHEME - POLICY 'B'
CERTIFICATE FOR PREMIUM PAID BY RETIREES**

(We have to advise that on a representation made by our Federation for issuance of a certificate for the premium paid by the Pensioner for claiming the IT exemption(vide Section 80D of the I.T.Act) under the above policy, the Bank has now issued instructions to all the Circles to arrange for issuance of the relative Certificate. These instructions are reproduced along with the proforma of the Certificate.)

(However, Members are requested to note that wherever the subsidy has been received, the amount of the subsidy paid by the Bank will have to be deducted from the amount of premium for the respective year in which the exemption is claimed.Secretary)

Dear Sir,

Dt.12.06.2017

SBI Family Floater Group Medclaim Policy Insurance Scheme (Policy-B) for Retired Employees Certificate for Premium paid by retirees under POLICY-B

1. A reference may please be made to our Circular no. CDO/P&HRD-PPFG/78/2015-16 dated 28.12.2015 and subsequent circular instructions in this regard, wherein detailed guidelines about implementation of the SBI Family Floater Group Medclaim Insurance Scheme for retired employees were circulated.

2. The retired employees of our Bank have enrolled themselves under the above Scheme by payment of premium from their pension accounts. The premium paid by such retired employees is eligible for claiming benefits under Section 80D of the Income Tax Act.

3. Branches may, after verifying and satisfying that the premium has been deducted from the retiree's account, issue certificate to the retired employee on the letter head of the Branch as per the format attached in Annexure -I.

4. Please arrange to advise all Zones / Branches under your administrative control accordingly.

For DGM (PM & PPG) SBI, Corporate Centre, Mumbai - 022-22741661

**SBI FAMILY FLOATER GROUP MEDICLAIM POLICY (POLICY- B)
FORMAT OF THE CERTIFICATE FOR PAYMENT OF PREMIUM
(POLICY PERIOD 16.01.2017 – 15.01.2018)**

Place:

Date:

TO WHOMSOEVER IT MAY CONCERN

This is to certify that Shri/Smt. _____

Provident Fund Index No. _____ Address _____

has opted for the SBI Family Floater Group Mediclaim Policy (Policy - B) issued by United India Insurance Co. Ltd. under the Policy period 16.01.2017 – 15.01.2018.

He/she has paid a premium of Rs. _____ (Rs. _____

_____ On date _____

This certificate is issued specially for the purpose of Income Tax benefit.

(Signature of the Branch Head with Branch Seal)

Court Case No. 1875/2013

As per website of Delhi High Court the amended roster of sitting Hon'ble Judges of Delhi High Court effective from 15th may, 2017 and our W.P.(C) 1875/2013 Federation of State Bank of India Pensioners' Associations & others V/S Union of India & others will be heard by Division Bench No. III Hon'ble Mr. Justice Sanjiv Khanna and Hon'ble Ms. Justice Prathiba M. Singh on 11th August, 2017.

As per the Delhi High Court website the date of hearing has been postponed to 12.07.2017.

अभिनंदनीय

अहमदनगर येथील निवृत्त अधिकारी श्री. बी. के. कुलकर्णी यांना महाराष्ट्र शासनाच्या महाराष्ट्र राज्य साहित्य व संस्कृती मंडळ 'स्व. यशवंतराव चव्हाण राज्य वाङ्मय पुरस्कार २०१५' अंतर्गत प्रौढ विभागातील 'पर्यावरण' या वाङ्मय प्रचारासाठी दिला जाणारा डॉ. पंजाबराव देशमुख पुरस्कार 'पर्यावरण' या साहित्य कृतीसाठी प्रदान करण्यात आला. सदरचा पुरस्कार मा. ना. विनोदजी तावडे, शिक्षण मंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांच्या हस्ते दि. २७/२/२०१७ रोजी (मराठी भाषा दिनाच्या दिवशी) देण्यात आला. श्री. कुलकर्णी यांचा मो. नं. ९८२२४६५४१० हा आहे. श्री. कुलकर्णी यांचे असोसिएशनतर्फे अभिनंदन!

सचिव

Developments about the payment of arrears to the 5th, 6th, and 7th BPS Pensioners

Referring to the matter of payment of arrears to the 5th, 6th and 7th BPS pensioners we have to advise that for this proposal, the approval of RBI has been received whereas the approval of the ECCB of the Bank is yet to be received. Thereafter, the proposal will be sent to the GOI, for Gazette notification, for which minimum 45 days would require. So, by end of July 2017 the payment could be effected as the Bank would have to pay arrears to 40,000 pensioners and the amount involved is approximately Rs.1250 Crores. For calculations, a number of things are required as a number of intricacies are involved in the calculations. However, the Members are requested to keep the following papers/information ready as these may be required and asked for by the Bank:

- i) Pension Payment Advice with last drawn salary for last 12 months.
- ii) Number of years of service, dates of confirmation, retirement and date of death in case of deceased pensioners.
- iii) Extraordinary Leave on a/c of loss of pay, for deduction from the pension.
- iv) Particulars of amount of commutation and recovery thereof for 15 years or so.
- v) In case of death, the arrears would be paid to the legal heirs.

For 7th BPS, PQA and FPA are applicable and the arrears would be around Rs.1000/- P.M. So, probably by end of July 2017 the arrears could be paid by the Bank, subject to approval of the concerned authorities within the anticipated period.

However, the Members are requested not to do any correspondence with the Association as individually it will not be possible to deal with each and every case which please note.

.....Secretary

‘Guidelines for Pensioners of SBI’

Shri J.V. Hathi our Pensioner and Ex-Secretary of SBIPA, Ahmedabad Circle, had published the above book in 2015 in which the updated information up to 31st March 2015 had been given. This book received huge and spontaneous response from Pensioners of Mumbai Circle due to publicity in ‘Samvad’. Now Shri Hathi has updated the above book up to 30th April 2017. However, this time the book has not been printed and is available in soft copy. For getting the soft copy through e-mail, interested Members are requested to contact Shri Hathi through whatsapp/sms on his mobile No.9930812902.

We appreciate Shri Hathi for the concern shown by him for our Pensioners and thank him for his good gesture.
..... Secretary.

सर्व मुस्लिम पेन्शनर्स बंधु-भगिनींना ‘रमजान ईद’ निमित्त
असोसिएशनतर्फे हार्दिक शुभेच्छा!

‘ईद मुबारक’

(We are publishing hereunder a letter Dt. 15.05.2017 written by the COORDINATION OF BANK PENSIONERS' AND RETIREES ORGANISATIONS to the United Forum of Bank Unions, the contents of which are self-explicit)

Sub: Bank Retirees Issues.

We are happy to note that the negotiations on ensuing wage Revision have commenced on 2.5.2017. We hope that with the vibrant leadership of UFBU constituents, the talks will be taken to its logical conclusions getting a fair and decent wage revision for Bank Officers and Employees. As you are aware the following issues pertaining to the Bank Retirees have been pending for a long time:

- 1. Extension of Uniform DA to Pre-2002 Bank Retirees.**
- 2. Improvement in Family Pension.**
- 3. Updation of Pension.**
- 4. Medical Insurance Premium to be borne by the Banks as a welfare measure.**

You will appreciate that these issues of Bank Retirees were the subject matter of ,Negotiations even during the last salary revision. IBA agreed to sign 'A Record Note' covering the issues of Retirees with a solemn assurance for resolving the issues in due course. The Bank Retirees are worried as all the above issues still remain unresolved. Now that the Next Wage Revision has commenced we hope that the residual issues of the Retirees will get priority and settled immediately. We therefore request you to take up these issues on priority and on an urgent basis with IBA and ensure early resolution of the same more so when the majority of the Retirees are in the evening of their life.

We also wish to mention that we have been following up these issues with the Government and IBA with our limited resources. But we consider UFBU as an effective forum to negotiate all the issues concerning the Bank Retirees and UFBU will succeed in clinching the resolution of the issues. We had occasion to meet the IBA and Officials in the Ministry in the recent times to explain the pending issues in detail. We have also been representing to IBA, Government and various constituents of UFBU through our letters, mail/Discussions. In our recent communication to the Ministry we had explained about the pending issues including the concept of affordability and cost factor as under:

1. In the first place Pension in the Banking Industry is not given out of Profit as wrongly being claimed by the IBA.
2. In Banks, Pension is given under the Defined Benefit Pension Scheme and is given as a deferred wage.
3. Pension is given in lieu of the CPF surrendered by the Bank employees and Officers once they opted for Pension.
4. Pension fund is originally created out of the CPF so surrendered.
5. The Pension Fund gets accruals every year by way of interest earned on the fund and Investments made out of the Fund.
6. Presently the Pension Fund of all the Banks including State Bank of India put together easily exceeds more than Rs.2,50,000/- crores approx. as on March, 2016 and the amount would be higher as on March, 2017.

7. The Pension Scheme in the Banks is a close ended scheme because it is available to only those who are recruited before April, 2010.
8. In fact there was literally no recruitment in the Banking Industry from 1985 almost up to the year 1999 and those who are recruited after the year 1999 would be Retiring after another 17-18 years.
9. So, naturally the average age of present Retirees is above 70 years and quite a good number of them are at very advanced age of more than 85 years where as the Pension Corpus is very huge which will continue to remain huge even after almost all the Retirees cease to exist.
10. So far, as the Family Pensioners are concerned, their case is simply pathetic as many of them are spouses of deceased Bank Employees (mostly women) with a meagre Pension ranging from Rs4,000/- to Rs14,000/- including DA.
11. All the above Pending issues when considered will not affect the Banks even a bit as the entire amount will be paid out of the Pension Fund already available and the Fund will sustain even for all future commitments.
12. Any provision to be made under "AS 15 (Revised)" is only a one time dispensation for future contingencies which are very remote going by the presence of the strong Pension Corpus. Such provisions have to be necessarily made before arriving at the Profit as Payment of Pension is a Revenue Expenditure.
13. All the Banks are making huge Operating Profits which is a clear proof of the efficiency and effectiveness of the Employees and Officers of the Banks both Past & Present.
14. Uniform DA to Pre-2002 Retirees will remove the discrimination they are suffering from and will give some relief to them from the vagaries of the Price Rise.
15. As regards Medical Insurance Scheme, the minimum expectation of Bank Retirees is that the Banks should bear the premium cost as is being done in the case of serving Employees and Officers.
16. The Bank Retirees have immensely contributed to the overall growth of the economy of the Nation especially after the Nationalisation of the Banks and carried out all the Programmes and Policies of the Government very successfully more recently Jan Dhan Yojna, Mudra Loans, Demonetisation etc.

We wish to point out that the issues relating to cost of updation of Pension and their affordability are nonissues from the Employees and Officer's point of view as it is obligatory on the part of the Banks to make adequate provision to ensure that all the benefits under Pension Scheme are met out of the Pension Fund. Bank Employees Pension Regulation has very clearly spelt out about the constitution of the Pension Fund and payment of Pension thereof with Updation. The Regulations have laid down clearly about the contribution to the fund and it is nowhere provided that employees and officers have to make any contribution to the fund except surrender of CPF along with the interest accrued thereon.

The contentions of IBA and Government about affordability and Profitability constraint are beyond the scope of Pension Regulation. It is once again clarified that contributions to the Pension Fund by the Banks are in the nature of Revenue Expenditure and do not form part of Profit & Loss Appropriation Account as such contributions are made before arriving at the Profit.

You have been very kind and supportive to the issues of Retirees. We know that the above inputs may be already available with you. We earnestly request you to resolve the above long pending issues at the earliest and give relief to the ageing Senior Citizens of the Banking Industry which will bring lot of solace and dignity to the Bank Retirees and their families in the evening of their life.

With Warm Regards,

Yours Comradely,

A. Ramesh Babu, K. V. Acharya, Joint Conveners.

(We are publishing hereunder the proceedings of the CBPRO Meeting Dt. 23.05.2017 at Kolkota with all the constituents. Secretary)

Dear Comrades

CBPRO Meeting on 23rd May, 2017 at Kolkata

We are happy to report about the proceedings of the CBPRO meeting presided over by Shri R. N. Banerjee, Chairman CBPRO and President, Federation of SBIPAs.

The meeting was attended by the Joint Conveners and Shri Deepakumar Basu, Secretary, Federation of SBI Pensioners' Associations, Shri S. Sarkar, General Secretary, AIBPARC, Shri H. S. Banerjee, Shri S. Saha, Shri S. Roy Biswas of RBONC and Shri S.V. Chaudhury, Shri A. N. Madhusudan and Shri A.G. Ghatte of FORBE. Shri R.K. Acharya of AIRBEA could not attend the meeting as his father was hospitalized. However, he sent a message by mail reassuring and endorsing the decisions that would be taken in the meeting.

The Chairman Shri R.N. Banerjee in his introductory remarks observed that the time is difficult for the Retirees. All out efforts have been employed in all fronts but results are not forthcoming. He praised the functioning of CBPRO and asked to carry on organizational activities with more zeal.

Shri K.V. Acharya observed that there is a possibility of having dialogue with Union Finance Minister on 2nd June, 2017. Within a very few days, leaders of AIBPARC will have separate sittings with Shri D.T. Franco, General Secretary AIBOC and Shri C. H. Venkatachalam, General Secretary AIBEA. He also informed that he had dialogue with Shri Y. Sudarshan, Chairman AIBOC on the issue of Retirees.

Shri A. Ramesh Babu, Joint Convener, CBPRO placed a written report on the functioning of CBPRO in between the last meeting and the present one. He explained in brief the efforts made by Sri K. V. Acharya one of the Joint Conveners stationed in Delhi, for taking initiative to meet many functionaries at the Banking Department & Ministry of Finance.

The agenda for discussion was placed before the members. All the constituents of CBPRO participated in the deliberations.

i) The 1st item of discussion was Charter of Demands:

AIBPARC handed over the draft copy of its Charter of Demands to all the Constituents. After discussion, it was agreed that all the Constituents of CBPRO would go through it and make their suggestions on inclusion/amendment/deletion and forward the same to the conveners of CBPRO before 15th of June 2017 positively.

ii) Activities of CBPRO and strategy to be taken in future:

After hearing the representatives of all the Constituents, it was decided that CBPRO would meet formally with UFBU and request them to give top priority to our issues. At the same time, we shall carry on our efforts to maintain liaison with IBA, bureaucracy and political leadership to see that our issues are looked into.

iii) Mail dated 02.04.2017 sent by Shri S.C. Jain, General Secretary AIBRF to the Joint Conveners placed for discussion before the CBPRO Constituents.

There was an in-depth discussion on the subject. It was unanimously agreed as under:

“All of us have assembled here with the sole purpose of doing something good for the retirees. We discuss our problems across the table and come to unanimous conclusions and decisions. None of us joined CBPRO with any prior conditions. As such the suggestions of AIBRF to change the name of CBPRO to UFBRO and also change the setup and structure of CBPRO are not in line with the spirit of the coordination. However, the constituents would be happy to welcome AIBRF to CBPRO without any condition”.

The CBPRO also would be happy to have coordinated action program with AIBRF mutually. The Joint Conveners were directed to send the CBPRO response to AIBRF’s letter assuring them of our willingness to have coordinated and consulted actions and efforts to achieve and meet the expectations and aspirations of Bank Pensioners and Retiree.

The meeting ended with vote of thanks by Shri S. Sarkar, who expressed confidence of CBPRO achieving success by finding out proper resolutions to the long pending issues of Bank Pensioners and Retirees.

After the meeting of CBPRO the Joint conveners sent a response to Shri S.C. Jain, General Secretary AIBRF on 30.05.2017 as per the directions of the Constituents of the CBPRO.

Shri K.V. Acharya, Joint Convener also met Shri D.T. Franco, General Secretary AIBOC and Shri C H Venkatachalam, General Secretary AIBEA with the other leaders from Chennai requesting them to take up the issues of Bank Pensioners and Retirees with IBA and other concerned Authorities. We have also taken up the matter with Shri Sanjeev Kumar Bandlish, Convener of UFBU. We are happy for their assurances and positive responses to our request.

Yours comradely, A. Ramesh Babu, K V Acharya, Joint Conveners

(We are publishing hereunder extracts of a letter Dt. 02.06.2017, received from Shri A. Ramesh Babu, General Secretary of the Federation of SBIPAs, and of the representation submitted to Shri Arun Jaitley, Finance Minister, GOI by the CBPRO, for information of our Members)

"We have to advise that conveners of CBPRO sought appointment with Hon'ble Minister Finance Sri Arun Jaitley and Hon'ble Speaker, Lok Sabha Smt. Sumitra Mahajan. on 2nd June 2017.

CBPRO team lead by Sri K.V.Acharya, Shri P.K.Pathak, Vice President of our Federation and other constituents of CBPRO met Hon'ble Minister Finance on 2nd June 2017 and had 15 minutes presentation on the issues mentioned below. The Hon'ble Minister gave a patient hearing and assured the delegation to look to the these issues.

- (1) **UNIFORM DEARNESS RELIEF FORMULA TO RETIREES RETIRED BEFORE 31.010.2002,**
- (2) **FAMILY PENSION**
- (3) **PENSION UPDATION (Pension Revision), (4) MEDICAL INSURANCE SCHEME.**

The meeting with Hon'ble Speaker could not materialize as the Speaker was out of station."

Obituary

We very much regret to record the sad demise of our following members who expired and whose names were reported to us after the last Annual General Meeting held on 22-08-2016 at Pune.

We hereby convey our sincere & heart felt condolences to the bereaved families.

“May the departed Souls Rest in Peace”

MEMNO	NAME	CITY	Birth Date	Expired on
PM/11135	MR.VIJAY M. SANE	MUMBAI	25/11/1948	04/07/2013
PM/9867	MR.ULHAS L.AROLKAR	GOA	05/07/1949	15/06/2015
PM/6483	MR.KANDRATH SANKARANARAYANAN	GOA	10/08/1938	07/02/2016
PM/5989	MR.ANTONIO JOSE FRANCISCO Y.MARCHON	GOA	08/03/1943	07/02/2016
PM/5917	MR.SHANKAR DATTARAM MISHAL	SINDHUDURG DIST	04/08/1950	08/04/2016
PM/3513	MR.KAMALAKAR G.DHARKAR	NAGPUR	04/09/1940	12/05/2016
PM/2788	MR.UPENDRA SHANKAR PANDE	AMRAVATI	08/11/1938	04/05/2016
APM/4641	MRS.NILIMAANANT BAPAT	NAGPUR DIST.	08/09/1964	14/01/2014
PM/1417	MR V B MANJESHWAR	MUMBAI	01/01/1937	13/11/2015
PM/7740	MR.UDAY KAMLAKAR WALVE	MUMBAI	27/02/1949	07/03/2016
ABM/0634	MRS.SADHANA P. NAIK	DOMBIVALI	14/01/1936	17/02/2016
ABM/0427	SMT.SHUBHADA MADHUSUDAN AGARKAR	NAGPUR	08/12/1939	06/03/2016
PM/9272	MR.ASHOK C.BASANTANI	MUMBAI	31/12/1943	14/02/2016
APM/1073	SMT.USHA G. MANE	MUMBAI	01/01/1942	06/02/2016
PM/2099	SMT HEMLATAASHOK BIJLANI	MUMBAI	16/06/1948	01/03/2016
APM/5553	SMT.SUNIL AARUN PUTTUR	MUMBAI	26/06/1946	08/03/2016
PM/1087	MR. D. B. KSHIRSAGAR	MUMBAI	17/10/1938	01/01/2016
PM/2748	MR.RUSI SORABJI ITALIA	MUMBAI	14/11/1936	22/01/2016
PM/3202	MR.ARVIND DEVIDAS THATTE	THANE	03/02/1940	20/02/2016
LM/0958	MR. RAVINDRA D. HENDRE	MUMBAI	30/11/1930	21/03/2016
PM/2825	MR. ARUN BALIRAM MAHAJAN	MUMBAI	15/01/1947	26/03/2016
PM/8963	MR.SHRIKANT R.KADIMDIWAN	DOMBIVALI	05/06/1947	30/03/2016
PM/3108	MR.BAL GANESH PIMPALKHARE	NASHIK DIST.	07/12/1939	30/04/2016
PM/2182	MR SHARAD SHRIPAD MAHAJAN	AKOLA	23/04/1936	10/02/2016
PM/6220	MR.SHRIPAD YESHWANT PALSOKAR	WASHIM DIST.	31/05/1941	08/04/2016
APM/4190	MRS.ASHA LALCHAND ZANWAR	BULDANA	15/03/1953	30/04/2016
PM/1826	MR Y.P.NANIWADEKAR	NAGPUR	30/05/1935	24/05/2016
PM/1854	MR D T DALVI	MUMBAI	17/05/1935	17/12/2015
BM/1634	MR V R CHAWARE	AMRAVATI	01/07/1943	30/06/2015
PM/3452	MR.DATTATRAY NATHUJI KALE	AMRAVATI	14/11/1940	10/11/2015
PM/2295	MR HOSANG R KARANJIYA	MUMBAI	09/05/1935	22/10/2014
APM/2692	MRS SNEHLATA NARAYAN DESHPANDE	SATARA	05/06/1950	15/05/2016
PM/10005	MR.HANMANT N.JAGDALE	SATARA	01/06/1952	18/05/2016
PM/3952	MR.WAMAN SAMBHAJI DAHOTRE	PUNE	06/01/1942	04/06/2016
BM/0517	MR.P.V.KULKARNI	MUMBAI	19/05/1923	01/06/2016
APM/0122	MRS.KAMALA BAL DANDEKAR	THANE	23/12/1933	04/06/2016

PM/8102	MR.RAMESH DIGAMBAR JOSHI	PUNE	05/06/1949	19/09/2015
PM/3746	MR.VIJAY SHANKAR GAJENDRAGADKAR	KOLHAPUR	09/11/1941	30/05/2016
APM/6659	MR.DATTATRAYA V.ACHAREKAR	KOLHAPUR	30/08/1937	02/06/2016
PM/8607	MR.DHANRAJ D.MOHOD	AMRAVATI	16/03/1947	17/06/2016
APM/3836	SMT.SNEHLATA NANDKUMAR TAMBOLI	AHMEDNAGAR	18/05/1946	16/08/2015
ALM/0586	SMT.VANDANA P. VECHALEKAR	PUNE	30/12/1939	13/06/2016
APM/6343	MRS.LALITA C.BAKADE	AMRAVATI DIST.	20/11/1963	15/05/2016
ABM/0295	MRS.NEELA DIGAMBAR KASBEKAR	MUMBAI	25/01/1938	28/05/2016
PM/2566	MR MORESHWAR BAPOO GODBOLE	MUMBAI	19/01/1938	18/06/2016
PM/8215	MRS.PURVA DINESH THANKAR	MUMBAI	15/06/1952	26/01/2013
PM/8531	MR.GOVIND HABUJI JADHAV	AHMEDNAGAR	06/12/1947	17/06/2016
FPBM/0441	SMT.UHSA DINKAR KHARE	NAGPUR	02/02/1929	03/06/2016
LM/0981	MR.MOHAN.K . PHADNIS	PUNE	23/06/1934	31/08/2015
APM/6210	MRS.MADHURI SHRIPAD GODBOLE	SOLAPUR	20/12/1955	18/11/2015
PM/10510	MR.MAHENDRA DAHYABHAI PATEL	SOLAPUR	21/03/1951	26/02/2016
PM/5734	MR.VAIJINATH DAGDU KASTURE	SOLAPUR	01/06/1943	14/02/2016
ABM/1978	MRS.KUNUDINI R. BHAKARE	SOLAPUR	13/05/1948	05/04/2005
PM/2621	MR DATTA BALKRISHNA INDULE	AURANGABAD	17/03/1934	14/07/2016
FPPM/0046	SMT MANGALA PRABHAKAR JATHAR	PUNE	28/10/1928	21/07/2016
APM/2518	SMT.YESHLAXMI YESHWANT SHIRKE	NAGPUR	21/11/1954	14/07/2016
PM/10378	MR.JAYANT TRIMBAK KULKARNI	PUNE	18/10/1950	01/07/2016
FPLM/0093	SMT SHUBHANGI SURESH MARATHE	NAVI MUMBAI	28/08/1953	23/07/2016
PM/2236	MR H T PARULEKAR	MUMBAI	29/10/1938	31/08/2014
PM/6667	MR.UMESH DATTATRAYA KOTHARE	MUMBAI	17/02/1943	03/04/2016
APM/2368	JOSHI KALPANA RAMCHANDRA	JALGAON DIST.	20/07/1945	04/01/2016
PM/0808	MR. HOSHANG H. CHINYOY	MUMBAI	10/04/1927	23/06/2016
PM/2724	MS.KETAYUN HORMAZ TATA	MUMBAI	09/10/1944	12/03/2016
PM/2967	MR.JAYPRAKASH MANOHAR VAIDYA	MUMBAI	24/03/1941	31/03/2016
PM/6588	MR.NARAYAN R.SHETTY	MUMBAI	21/10/1942	25/06/2016
PM/2581	SMT SHOBHA PRADHAN	MUMBAI	07/11/1943	01/07/2016
FPPM/0665	SMT.NITAARVIND DHARMADHIKARI	DOMBIVALI (W),	10/07/1947	07/07/2016
ABM/0273	MRS.VASUNDHARA G. MEHENDALE	THANE	02/04/1935	10/07/2016
APM/1629	MRS.VEENA BISHNOI	THANE (W)	14/03/1942	21/07/2016
PM/11472	MR. SHRIKANT K. BOBADE	MUMBAI	01/06/1953	02/07/2016
PM/9445	MRS.DHANLAKSHMI RAGHUVARAN	MUMBAI	19/04/1955	12/04/2016
ABM/0535	SMT.VIJAYA SHRIPAD DIXIT	AMRAVATI	02/06/1937	13/07/2016
PM/2380	MR.GOPAL V.DEOCHAKKE	AHMEDNAGAR	17/08/1937	05/08/2016
ALM/0194	SMT. MANGALA PRABHAKAR SINNARKAR	MUMBAI	03/05/1929	21/01/2016
PM/4119	MR. BADE CHANDRASHEKHAR KASHINATH	YAVATMAL	08/10/1945	15/08/2015
BM/10397	MR. UTTAMRAO A. MASKE	NAGPUR DIST.	25/06/1950	25/06/2016
PM/9840	MR.UDAY M. DESHPANDE	YAVATMAL	03/04/1949	19/01/2016
PM/4063	MR.VASANT ANNYAJI BONDGE	YAVATMAL DIST	07/11/1944	09/05/2016
LM/1227	MR.JANARDAN BALAJI WADHONKAR	YAVATMAL DIST.	24/05/1931	13/05/2016

APM/5228	MRS.GEETA G.SHANBHOGUE	UDUPI DIST.	30/08/1949	07/09/2013
PM/4171	MR DATTATRYA VITTHAL DHARMADHIKARI	AHMEDNAGAR	14/08/1942	27/08/2016
PM/2706	MR.MUKUND ANANT KARMARKAR	SANGLI DIST.	22/09/1938	14/09/2015
FPPM/0495	SMT.SHAKUNTALA MADHUKAR SHARDUL	NASHIK	13/09/1950	01/02/2014
PM/2648	MR NARAYAN SHANKAR RAUT	PUNE	15/07/1938	24/08/2016
PM/3846	MR.HARI VASANTRAO KURDUKAR	PUNE	25/11/1942	09/09/2016
BM/1317	MR. GIRISH S. NAIDU	PUNE	26/07/1938	24/12/2008
LM/0210	MR.K.D.PARADKAR	PUNE	10/08/1922	20/09/2016
PM/9394	MR.LAXMAN R. ARANKE	PUNE	23/10/1950	30/09/2016
PM/3077	MR.SHASHIKANT ANANT MAHAJANI	PUNE	01/01/1940	28/09/2016
PM/3848	VAIDYA MAHENDRA MADHUSUDAN	PUNE	23/06/1944	10/10/2016
PM/9056	MR.PRABHAKAR S.DANI	PUNE	27/07/1943	30/09/2014
PM/7818	MR.HANUMANT SHANTARAM SAWANT	MUMBAI	19/05/1946	22/10/2016
PM/3099	MR.MALHAR T. DESHPANDE	NANDED	12/01/1939	31/08/2016
APM/4327	MRS.PUSHPALATA DIGAMBAR JOSHI	NASHIK DIST	16/12/1947	11/12/2012
PM/1706	MR VINAYAK M RAOLE	NAGPUR	29/06/1934	13/04/2012
ABM/0838	MRS.SHARADA V. RAOLE	NAGPUR	28/03/1938	25/09/2016
PM/7507	MR.KISHORE GANESH MULEKAR	PUNE	12/02/1946	15/11/2016
ABM/1437	MRS.VARSHA V.VECHALEKAR	SATARA	23/11/1946	30/09/2016
ABM/1206	MR.SHASHIKUMAR VAMAN KARKHANIS	MUMBAI	21/02/1940	16/11/2016
PM/9729	MR.KRISHNANATH K.DESAI	GOA	05/12/1949	30/11/2013
PM/3419	MR.GANGADHAR RAMCHANDRA KULKARNI	PUNE	10/01/1941	10/10/2016
PM/2620	MR ARVIND LAXMAN GOKHALE	PUNE	17/04/1938	08/12/2016
PM/3186	MR.BALKRISHNA GANESH MANDKE	PUNE	07/04/1940	08/12/2016
PM/1206	MR. M. M. RAJOPADHYE	SOLAPUR	27/03/1928	23/10/2016
PM/12453	MR.DILIP KUMAR B.OMBHASE	SOLAPUR DIST.	12/10/1954	20/10/2016
PM/5478	MR.RAVINDRA SHANKARRAO WANKHEDE	AMRAVATI	09/12/1944	29/09/2016
ABM/1657	MRS.PRATIBHA P. CHENDKE	NAGPUR	05/10/1944	14/12/2016
PM/2347	SMT USHA B JADHAV	PUNE	05/11/1940	26/10/2016
PM/3210	MR.MADHAV KASHINATH BAPAT	PUNE	02/06/1940	26/12/2016
APM/0805	SMT.SUNANDA S. JOSHI	AMRAVATI	12/12/1940	02/01/2017
PM/5461	MR.MOHAN SADASHIVRAO AMBULKAR	AMRAVATI	07/02/1947	05/01/2017
ALM/0376	MRS. SHEELA V. JAMKHEDKAR	PUNE	06/01/1937	29/12/2016
APM/3355	MR.SURESH PRABHAKAR GOKHALE	MUMBAI	22/01/1947	17/06/2011
ABM/0536	MRS.PRATIMA P.MOHADARKAR	AMRAVATI	03/07/1936	12/01/2017
APM/5310	MRS.NEETA RAJARAM NARVEKAR	MUMBAI	23/12/1952	15/12/2016
PM/3000	MR.SHRIPAD DATTATRAY KINIKAR	PUNE	11/04/1942	16/09/2016
BM/1734	MR SHANTARAM N PADHYE	AMRAVATI	10/07/1934	14/02/2017
APM/4681	SMT.C.O.SUSHEELA KALYANASUNDARAM	BANGALORE	02/08/1932	28/01/2017
APM/1649	MR.SURESH G. KALOTI	THANE	04/04/1941	04/09/2009
PM/3269	MR.RATANCHANDRA D. BHATHIJA	MUMBAI	20/06/1940	28/02/2015
PM/1140	MR. S. NAGARAJAN	MUMBAI	12/11/1932	04/12/2015
APM/3216	SMT SUSHI T RAJPAL	NAVI MUMBAI	29/09/1939	14/07/2016

APM/0889	SMT.NALINI VIRENDRA DALAL	MUMBAI	20/05/1943	14/05/2016
BM/1657	MR I N GANDHI	THANE	28/03/1935	06/08/2016
PM/2890	MR.CHANDRAKANT N.WALAWALKAR	MUMBAI	21/04/1939	10/08/2016
PM/5850	MR.MUKUND PRABHAKAR GODBOLE	MUMBAI	27/12/1942	16/10/2016
PM/11742	MR. MAHESH N. JANI	MUMBAI	28/11/1953	27/05/2016
PM/5340	SHRI ANTHONY JOSHPH VESSAOKER	MUMBAI	19/12/1942	11/11/2016
PM/13782	MR.NITIN H. REGE	THANE DIST.	13/12/1959	18/09/2016
APM/1004	MR.C E MAHINDRAKAR	THANE	01/07/1939	20/11/2016
PM/10211	MR.VIDYADHAR B. BHOSEKAR	THANE	23/02/1949	29/11/2016
PM/6915	MR.PRAKASH S.UCHAGAONKAR	BELGAUM	20/05/1946	02/01/2017
BM/1084	MR. GANGADHAR W. MEHENDALE	THANE	10/11/1931	11/01/2017
PM/2237	MR ANANT S KALKAR	MUMBAI	15/03/1940	25/12/2016
ABM/0928	MRS.LENA RODRIKS	MUMBAI	21/11/1941	20/01/2017
PM/4925	SHRI PRAKASH LAXMAN JANDE	DOMBIVALI (E)	24/06/1945	04/08/2016
APM/5922	SMT.HIROO M.BELANI	MUMBAI	18/04/1946	06/02/2017
PM/3197	MR.ARUN SUNDERRAO DHURANDHAR	MUMBAI	14/02/1940	14/02/2017
PM/1414	MR MADHUKAR K DHODAPKAR	PUNE	08/04/1933	10/02/2017
APM/2927	MR.ASHOK B KULKARNI	THANE DSIT.	16/01/1942	02/11/2004
PM/7981	MRS.NEELAMA PRAMOD NAGLE	PUNE	09/10/1953	26/02/2017
APM/4827	MRS.AZIZA ISMAIL MODAK	MUMBAI	12/07/1947	14/02/2014
APM/5491	MRS.SANGEETA V.RAJPATHAK	PUNE	01/08/1947	05/02/2017
PM/3872	MR.BAKSHI BALKRISHNA LAXMAN	JALGAON	25/08/1945	15/11/2016
APM/8851	MRS.SHOBHA S. PAWAR	AURANGABAD	01/06/1956	29/11/2016
PM/4244	MR.VIJAYKUMAR RUPACHAND PATIL	NASHIK	28/09/1944	02/12/2016
PM/1506	MR D A FERNANDES	GOA	21/10/1933	09/12/2016
APM/9493	MR.IVAN J.A.D.REBELO	GOA	29/03/1939	08/01/2016
FPPM/0029	DR (MRS) SUMATI MADHUKAR BHIDE	MUMBAI	18/06/1925	11/10/2016
PM/8464	MR.SAMBHAJIRAO DAULATRAO PATIL	JALGAON	11/01/1947	16/12/2015
APM/3088	MR.VIJAY D. DESHPANDE	MUMBAI	26/03/1943	28/01/2017
APM/6333	MR.MONAPPA JANU PUJARI	PUNE	24/03/1944	28/05/2013
PM/7046	MR.NEMGONDA DHARMGONDA PATIL	KOLHAPUR	20/09/1944	17/02/2017
ALM/0157	SMT.NEELA VASUDEO HARDIKAR	PUNE	11/09/1936	16/03/2017
APM/1184	MRS.MANECK M. SIGANPORIA	MUMBAI	13/09/1940	08/08/2016
PM/2681	MR.MADHAV RAGHUNATH KHARE	DOMBIVALI	09/11/1937	21/03/2016
ABM/0615	MRS.SHUBHADA V. BANSODE	THANE	06/11/1943	06/11/2013
APM/10982	MRS.PRATIBHA P. AGNIHOTRI	PALGHAR	02/08/1963	22/12/2015
PM/9373	MR.VIAJY SHANKARRAO PANDE	THANE	12/07/1949	21/02/2015
LM/0545	MR.ACHYUT GAJANAN PENDSE	MUMBAI	01/10/1922	01/10/2012
PM/3007	MR.KRISHNA GANPAT KADU	MUMBAI	01/10/1939	07/03/2017
ABM/0651	SMT.MANI FIROZ VAZIFDAR	MUMBAI	04/06/1935	28/06/2012
PM/9348	MR.JOSEPH S.PEREIRA	MUMBAI	14/12/1931	12/03/2017
PM/7475	MR.DEEPAK K.HINGORANI	MUMBAI	29/12/1946	13/03/2017
PM/1793	MR S S MUDLIAR	BENGALURU	07/02/1935	31/10/2010

BM/1394	MR G K HINGORANI	AHMEDABAD	20/01/1933	13/03/2017
ABM/0506	MRS.SULOCHANA R. RANE	MUMBAI	19/02/1941	09/08/2016
LM/0574	MR.HANMANT R. NANIWADEKAR	PUNE	23/04/1929	12/03/2017
PM/5534	MR.VINAYAK DATTATRAYA NIMDEO	PUNE	10/08/1943	08/10/2011
ALM/0305	SMT.VIDYA GANESH DATE	MUMBAI	11/10/1937	20/01/2017
PM/1845	SMT MINAL MADAN DONDE	MUMBAI	31/05/1948	23/03/2017
APM/4994	MRS.VIJAYMALA V. MURGUDE	KOLHAPUR	12/08/1947	27/03/2017
APM/8637	MRS.SUSHILA G.KOTKAR	AHMEDNAGAR DIST.	14/08/1948	17/01/2017
PM/2640	MR ARVIND VASUDEO SAPTARSHI	MUMBAI	05/08/1937	14/09/2015
APM/3434	MRS.VIJAYALAXMI ANANT RANE	MUMBAI	17/11/1941	30/11/2016
PM/9092	MR.SUDHIR R.GOKHALE	MUMBAI	31/03/1947	08/05/2017
PM/0721	MR.PESHOTAN M.VESUNA	NAVSARI	16/07/1926	08/04/2017
PM/2111	MR K S IRANI	MUMBAI	17/01/1929	14/03/2017
APM/1955	MRS.SNEHALATA B. DAHIBAVKAR	MUMBAI	04/04/1942	18/03/2017
PM/1305	MR. M. N. NADKARNI	MUMBAI	09/02/1932	24/01/2013
PM/4419	MRS.SHEETALAJIT KARNIK	MUMBAI	12/10/1949	10/04/2017
PM/8964	MR.VIJAY B.MALVADE	DOMBIVALI	05/06/1950	22/05/2017
FPPM/0663	SMT.APARNAANAND PARKHI	DOMBIVALI	03/12/1947	31/03/2017
ALM/0230	SMT ULKA SHAMSUNDAR DHARADHAR	MUMBAI	17/08/1939	29/04/2017
APM/8592	MR.T.BALAN NAIR	MUMBAI	03/08/1933	31/03/2017
APM/1303	MRS.BEENA V. CHIPLUNKAR	THANE	03/08/1945	24/05/2017
APM/1446	MRS.SUSHMA M.SAWANT	MUMBAI	28/04/1942	31/03/2017
PM/10381	MR.DONGAR NANA AHIRE	NASHIK DIST.	12/08/1950	17/01/2017
PM/3926	MR.BALAPURKAR VASANT VINAYAK	DHULE	01/01/1943	18/03/2017
APM/9995	MRS. MADHVI MUKUND DESHPANDE	PUNE	20/08/1954	17/05/2017
APM/8062	MRS.VASANTI SUDHAKAR KULKARNI	PUNE	27/06/1954	07/05/2017
APM/6624	MR.PRADEEP M.SHAH	MUMBAI	20/01/1949	18/09/2013
FPPM/0962	SMT.SHAILAJA DATTATRAY PURANDARE	PUNE	15/01/1935	25/07/2016
PM/0673	MR.R. D. KRIPLANI	MUMBAI	06/12/1931	27/05/2017
FPPM/0322	SMT. BOBBULI UMABAI BHAVANI S RAO	MUMBAI	----	08/10/1997

हायकू (जपानी काव्य - प्रकार)

१) तनू पोखरी
काळजीची वाळवी
देवा आळवी

२) क्षितीजावरी
सुर्य अस्तास जाई
चंद्रास घाई

३) सुखा दुष्काळ
असो, ओला दुष्काळ
हाल ही हाल

४) मंदिरी असे
भक्तीचा हो बाजार
देव बेजार

५) शहर नवे
सिमेटचे जंगल
पुरे ओंगळ

६) सागर तटी
येती उधाण - लाटा
नवशीच्या वाटा

१०८
१६

अरुण भट - बदलापूर (पूर्व) मो. ९६०४३८३६०७

संवाद लेख स्पर्धा २०१७

(पुरुष विभाग)

तृतीय पारितोषिक विजेता लेख

दीर्घायुष्य शाप की वरदान

‘बालपण, तारुण्य, म्हातारपण जीवनाची तीन अंगे. सत्याची कास- धरुनी जगावे कीर्ती संगे।’ एकंदरीत बालपण हा परमेश्वराचा अनंत आशीर्वाद असलेली रम्य पहाट. तारुण्य हा ऊन सावल्यांचा खेळ तर वृद्धापकाळ हा संध्याछायेच्या काळातील वाटेकडे डोळे लावून बसणारा कंटाळवाणा प्रवास- पण हा प्रवास आपण आनंदी करू शकतो. कारण हे जीवन खूप सुंदर आहे. देवाने ह्या सुंदर विश्वाची निर्मिती करून आपल्याला अनेक देणग्याही दिल्या आहेत. आपलं आयुष्य हे कापसासारखं असतं. वात झाली तर जळत राहतं नाहीतर एकाच झुळकेत ते उडूनही जातं. आयुष्याचा एक-एक टप्पा पार पाडत, प्रत्येक जबाबदारी घेत, सगळेकाही सांभाळत या शेवटच्या वळणावर कधी येऊन पोहोचलो कळलेच नाही. जीवनातल्या प्रत्येक चढउतारावर एक वेगळा अनुभव येत जातो आणि यातूनच आयुष्यही बहरत जातं.

लहानपणी आपण किती निष्पाप आणि निरागस असतो, त्यावेळेस ना कसली चिंता, ना कसले दुःख पण प्रत्येक गोष्ट करण्याची धडपड असते. बालपण सरता-सरता तारुण्याचा माध्यान्हकाळ येतो आणि नंतर उरते ती वार्धक्याची सायंकाळ. आणि यातच सुरु होतात प्रकृतीच्या तक्रारी. आता कुठेतरी सगळ्या जबाबदारीतून मुक्त होऊ लागलेलो असतो. पण वाढत्या वयामुळे होणाऱ्या मानसिक चिंता शांत बसू देत नाहीत आणि सतत चिडचिड वाढते. त्यामुळे निराशा आल्यासारखी वाटते. वृद्धत्व म्हणजे अनिच्छेने जगायचे चवहीन, रसहीन, ध्येयहीन वाटचाल अशी व्याख्या झाली आहे असे वाटते. अशा अवस्थेत जीर्ण व कळाहीन वस्त्रावर कितीही रंग भराल तर तो आनंददायक ठरू शकत नाही. हे वाढतं आयुष्य नकोसे वाटायला लागते आणि दीर्घआयुष्य हे शाप वाटू लागते. खरे म्हणजे नाण्याला दोन बाजू असतात. त्यामुळे आपल्या दीर्घआयुष्याचा आपण सकारात्मकतेने विचार केला तर

हे आयुष्य स्वर्गपिक्षाही सुंदर होऊ शकते. त्याकरीता आपले विचार बदलणे गरजेचे आहे. वाढत्या वैद्यकीय उपचारांमुळे सरासरी वयोमान दुप्पटीहून वाढले आहे. लोकसंख्येतही ज्येष्ठ नागरिकांचे प्रमाण अधिक आहे. धावत्या जगामुळे प्रत्येक पिढीची संस्कृती बदलते. आचार विचार बदलतात, साधनसामुग्री बदलते, मानसिकता बदलते, नैतिक मुल्यांच्या कल्पना बदलतात. व हे बदल मानविण्याचे व पचविण्याचे सामर्थ्य जुन्या पिढीत नसते त्यामुळे संघर्ष टाळून दोन्ही पिढींनी वैचारिक अंतर कमी करून जवळीकता निर्माण केली तर आयुष्य हे आनंदी बनेल.

एका शायराने म्हटले आहे की, “जिंदगी लंबाईसे नही, बल्की गहराईसे नापनी चाहिये।”

आपण आयुष्य किती जगलो यापेक्षा ते कसे जगलो हे महत्वाचे. चौवीस तास कामात राहून सतत धावपळीत, धडपडीतील जीवन व्यतीत करणाऱ्यास एक दम मिळणारा वेळ हा सगळ्यात मोठा शाप आहे. रिकामे मन हे सैतानाचे माहेरघर असते. याकरिता मनाची गुंतवणूक हा सगळ्यात मोठा प्रश्न आहे. सोसायटीतील ज्येष्ठ नागरिक एकत्र येऊन अनेक समाजपयोगी उपक्रम राबवू शकतात. समाजातल्या समाजसेवी संस्थाना त्यांच्या कार्यात सहकार्य करू शकतात.

आपण आपले जीवन सकारात्मक जगले पाहिजे. आपल्या कुटुंबावर, परिवारावर, आसमंतावर प्रेम करावे. सदैव आनंदी वृत्ती जपावी. द्वेष, मान-अपमान, दुराग्रही, जुनी संस्कृती, मुल्ये, विचार लादण्याचे सोडून दिले पाहिजे. आयुष्यात जे हातून घडले त्याचे समाधान मनात धरावे. इतरांच्या मनातला आनंद द्विगुणित करावा. असहाय्यतेचा मंच सोडून द्यावा व परमेश्वराच्या आराधनेला काही वेळ द्यावा. आपल्याला मिळालेले दीर्घायुष्य हा एक ईश्वरी प्रेरणेचाच भाग समजून जीवन जगावे.

दीर्घायुष्य काहीना शाप वाटतो तर काहीना वरदान वाटते. ज्यांना दीर्घायुष्य शाप वाटतो त्याला कारणेही असतात. त्यांच्या सभोवताली अशी परिस्थिती निर्माण होते की त्यांना आपल्या दीर्घआयुष्याची चीड येते

आणि त्यामुळेच हे वाढलेले वय एक शाप असल्याची जाणीव होते.

ज्यावेळी व्यक्ती तरुण आणि कार्यव्रत असतात तेव्हा ते कामावरून घरी परत आले की त्यांची विशेष काळजी घेतली जाते. कधी त्यांची आई तर कधी त्यांची पत्नी आगत-स्वागत करते. घरात आल्या आल्या विचारपूस केली जाते. त्यांना चहा, कॉफी करून दिली जाते हे सगळं स्वाभाविकपणे होत असतं. ह्याचे मुख्य कारण ते कमवणारे म्हणून घरच्यांसाठी महत्त्वाचे असतात. त्यांच्यासाठी प्रत्येकजण आपली जबाबदारी मनापासून पार पाडण्याचा प्रयत्न करतो पण हळूहळू वय वाढल्यानंतर स्वाभाविकपणे कळत-नकळत सर्व गोष्टीत बदल होत जातो. त्यांच्या निवृत्तीमुळे ही मंडळी अधिक काळ घरातच असतात. बाहेर जाऊन आल्यानंतर त्यांच्या परत येण्याची फारशी दखल घेतली जात नाही असं काहींच्या बाबतीत घडतं. घरातील या बदललेल्या परिस्थितीशी जुळवून घेणं त्यांना अवघड जातं. त्यामुळे मानसिक कोंडी होते. अशा परिस्थितीत दीर्घआयुष्य हा एक शाप आहे असं त्यांना वाटलं तर त्यांना दोष कसा देता येईल?

वाढत्या वयातील सुख-दुःखाची मुळे तारुण्यात असतात. मुलांवर विसंबून राहायचे दिवस कधीच संपले. बाहेरील जगातील वाढती महागाई, वाढती स्पर्धा, वाढती आत्मकेंद्रित वृत्ती पाहता प्रत्येकाने वृद्धापकाळातील आर्थिक, मानसिक, भावनिक गरजांचा विचार आणि तजवीज तरुणपणातच करायला सुरुवात केली पाहिजे.

मोकळा वेळ कसा वापरावा हा एक मोठा प्रश्न असतो. मानसोपचार तज्ञांशी- फॅमिली डॉक्टरांशी विचारविनिमय करून शारीरिक व्यायामासाठी पोषक हालचाली होतील असे पाहावे, समविचारी मित्र जमवावेत, वाचन करावे, थोडेफार अध्यात्मिक वाचन करण्यासही हरकत नाही. कुठल्याही गोष्टीचा अतिरेक होऊ देऊ नये. आयुष्यभर नोकरीच्या कामामुळे न जमलेल्या हौशी भागवाव्यात.

निसर्गातून वाचावे, जाणून घ्यावे, बागकाम निर्मितीत आनंद घ्यावा, नातवंडामध्ये आपले बालपण शोधावे, आपल्या मनस्वास्थासाठी हे चांगले असते. दुधापेक्षा साय

जास्त महत्त्वाची. मुद्दलापेक्षा व्याज अधिक प्रिय. ही नातवंड आपली असली तरी ती दुसऱ्यांची मुलं आहेत हे विसरू नये, त्यांच्या इच्छेचा मान राखून नातवंडावर संस्कार करावेत.

वयोवृद्धांची मानसिक अवस्था जाणून कुटुंबातील सदस्यांनी त्यांना वेळ द्यावा. दोघांनीही लक्षात ठेवण्यासारखे म्हणजे शब्द हे शस्त्र आहे, सांभाळून वापरावे. हळुवार शब्दांत आपली भूमिका समजावून सांगावी.

अशा प्रकारे सर्व पक्षांनी आपापले कार्य, स्वार्थ आणि गर्व विसरून केले तर दीर्घायुष्य हा शाप ठरणार नाही, तर वरदान ठरेल.

रत्नाकर र. बडे, अहमदनगर

मो. ७५८८६०५०५३

■■■

स्टेट बँक परिवारासाठी माफक मुल्यात डिलक्स सहली

राजगुरू टुर्स™

जिद्दाळा जयणारी माणसं...

केरळ-कन्याकुमारी	22 ऑक्टो, 26 नोव्हें, 24 डिसें
नॉर्थ केरळ (वायनाडसह)	12 ऑक्टो, 8 नोव्हें, 7 डिसें
राजस्थान - मेवाड	22 ऑक्टो, 19 नोव्हें, 23 डिसें
राजस्थान - मारवाड	29 ऑक्टो, 26 नोव्हें, 30 डिसें
मिनी/संपुर्ण मध्यप्रदेश	22 ऑक्टो, 19 नोव्हें, 13, 27 जाने.
हैद्राबाद-रामोजी-श्रीशैल्य	22 ऑक्टो, 4 नोव्हें, 24 डिसें
सोमनाथ-द्वारका-गिरनार	23 सप्टें 13 नोव्हें, 10 डिसें
कोस्टल कर्नाटका	22 ऑक्टो, 23 डिसें
बेंगलोर-म्हैसूर-ऊटी	11 नोव्हें, 10 डिसें

भुतान * नेपाळ * श्रीलंका * दुबई * मॉरीशस * युरोप

सविस्तर पत्रक त्वरीत मागवा व भरघोस सवलत मिळवा

राजन पाडलोसकर 9322231216 दादर : 022-24318082

www.rajgurutours.com • E-mail : rajgurutours@yahoo.in

संवाद लेख स्पर्धा २०१७

(स्त्री विभाग)

तृतीय पारितोषिक विजेता लेख

दीर्घायुष्य शाप की वरदान

प्रत्येक जीवमात्राला जनन आणि मरण चुकलेले नाही. त्यासाठी त्याला प्रत्येक अवस्थेतून जावे लागते. पूर्णावस्था झाली की त्याला इहलोकीचे वेध लागतात आणि परमेश्वराशी लीन होण्याची अभिलाषा तयार होते. तोपर्यंत त्याने किंवा तिने बरेच काही भोगलेले, उपभोगलेले असते. माणूस म्हणून जगताना आपण काय चुका केल्या, त्याचा परिणाम स्वतःबरोबर इतरांवर कसा झाला ह्याचा परिपाठ करताना त्याला समाधान मिळत असेल आणि त्याच्या जगण्याचा इतरांना चांगला अनुभव मिळत असेल तर त्याच्यासाठी दीर्घायुष्य हे वरदान ठरेल.

काही माणसे सतत दुसऱ्यांच्या चुका दाखवत, तक्रार केल्याशिवाय त्यांचा दिवस जात नाही. त्यांना चांगल्यातले चांगले दिले, तरी कटू वाटते. अशी माणसे स्वतःबरोबरच इतरांना कंटाळा आणत असतात. आपल्याबरोबर इतरांना त्याचा किती त्रास होतो ह्याची जाणीव त्यांना नसते. हेकेखोरपणा वाढत जातो. त्यातून आरोग्याच्या तक्रारी उद्भवणे, चिडचिड वाढत जाणे, डॉक्टरां इलाजाला टाळाटाळ करणे, याचा जवळच्यांना त्रास होणे अशावेळी दीर्घायुष्य हा शाप ठरतो.

आपल्या वागण्यावरच जीवनाची बरी-वाईट अनुभूति आपणाला येत असते. स्वतः जगा आणि इतरांना जगू द्या असे ठरवून आपली वर्तणूक ठेवल्यास त्याचा फायदा सगळ्यांनाच होतो. आपले चांगले विचार जगण्याला वेगळा आयाम देतात. आपण जमविलेली पुंजी आणि त्याबरोबरचे आपले संचित ह्यावर पुढची पिढी घडत असते. आपण घेतलेले श्रम आपल्याला नेहमी चांगला मोबदला देत असतात. त्या श्रमांची कष्टाची जाणीव आपल्याबरोबर इतरांनाही होत असते. टाकाऊतून टिकाऊ करण्याकडे आपला कल असतो. आपण ज्येष्ठांचा आदर करताना मागच्या पिढीलाहि त्याचे एक उदाहरण दिलेले असते. निकोप आरोग्याची गुरुकिल्ली आपल्याजवळच असते मात्र आपल्या जीवनक्रमाशी ती निगडीत असावी लागते.

माणसाला मिळालेल्या शंभर वर्षांच्या आयुष्यात किती कालावधी आपण जगू शकू हे कोणी सांगू शकणार नाही. पण आरोग्याची नीट काळजी घेणे, व्यायाम करणे, सकस आहार घेणे, नियमित झोप घेणे, त्यासाठी चांगले वाचन, मनन आणि मानसिक शांती ह्याचा अवलंब केल्यास दीर्घायुष्य हे वरदानच ठरेल.

निसर्गाने मानवाला भरभरून वैभव दिलेले आहे. आपण त्याची कशी अनुभूति घेतो हे सर्वस्वी आपल्यावर अवलंबून आहे. हे ऋणानुबंध जपताना आपल्या चांगल्या कार्याची पावती प्रकृतिस्वास्थ्य दर्शवित असते. नोकरी-व्यवसायाच्या धकाधकीच्या दिनचर्येतून निवृत्त झाल्यावर आपले घर, संसार, मुलेबाळे ह्यात गुंतायला लागतो. मोठ्या वर्तुळातून लहानशा वर्तुळात स्थिरायला लागतो. एकमेकांना जवळून अनुभवायला लागतो. अशात आपल्यातल्या त्रुटी इतरांना जाणवायला लागतात आणि दुसऱ्यांच्याही खुपायला लागतात. त्यामुळे नात्यामध्ये तेढ उत्पन्न होणे, त्याचा मनावर ताण वाढणे ह्यासारख्या व्याधी हळूहळू प्रवेश करू लागतात. हे टाळण्यासाठी वेगवेगळ्या उपक्रमात भाग घेणे, राहून गेलेल्या कामात गुंतवून घेणे, प्रवासाची आवड असल्यास प्रवास करणे, खेळ, मनोरंजन, गायन-वादन असा कुठलाही एखादा छंद जोपासल्यास सगळी दुखणी बाजूला होतात आणि आपल्याबरोबर इतरांनाही आपल्या जगण्याची प्रेरणा मिळते. मात्र हे न करता आपल्याच कोशात अडकत गेल्यास स्वतःबरोबर इतरांनाही त्याचा ताप वाटायला लागतो.

आमच्या अगोदरच्या पिढीने ज्याप्रमाणे आयुष्य उपभोगले तेवढे आयुष्य आजच्या पिढीला मिळणे कठीण आहे. सकाळी उठल्यापासून ते श्रमाला प्राथमिकता द्यायचे. स्वतःची कामे स्वतः करायचे. घरचे स्वादिष्ट गरम जेवण ह्यावर भिस्त असायची. चूल आणि मूल सांभाळत स्त्रियांना दिवसभर घरच्या कामात राहणे आवडायचे. त्यामुळे त्याकाळी हृदय विकारासारखा आजार दुर्मिळ असायचा. आज आर्थिक दृष्ट्या स्वावलंबी स्त्रीवर कामाचा ताण असतो. अत्याधुनिक यांत्रिक उपकरणे जरी तिच्या दिमतीला असली तरी चूल मूल ही हक्काची जागा दुरावताना तिचे खच्चीकरण होते. आज बऱ्याच स्त्रियांचे अकाली निधन होताना आपण पाहतो. त्यांच्यामागे त्यांच्या पतीची अवस्था दयनीय होते. निराशाजनक अवस्थेत त्यांना आपले

म्हातारपण घालवावे लागते. पण काहींचा आपल्या कर्तृत्वावर विश्वास असतो. ते समाजासाठी, देशासाठी चांगले कार्य करतात. जे आजपर्यंत करायचे राहून गेले असे ज्यांना वाटते त्यांना नवा मार्ग सापडतो. तेथूनच पुन्हा नव्या आयुष्याला सुरुवात होते. त्यांचे जगणे इतरांनाही स्फूर्ति देते.

माणूस म्हटला की त्याला प्रत्येक गोष्टीची हाव असते. आपल्या इच्छा आकांक्षा पूर्ण करण्यासाठी सगळे आयुष्य तो पणाला लावतो. त्यासाठी धडपडणे, पुन्हा आयुष्याला सामोरे जाणे करत त्याची मेहनत चालू असते. ही हाव कधी संपत नसते. त्याचा हव्यास कधी होतो कळत नसते. त्यातूनच निराशा येणे, मानसिक, शारीरिक व्याधी निर्माण होणे, अकाली म्हातारपण येऊन हाय खाऊन बसल्यावर त्यांचे जगणे त्यांच्याबरोबर इतरांना शापित वाटायला लागते.

ह्या जगण्यावर ह्या मरण्यावर शतदा प्रेम करावे म्हणत कवी निसर्गाची विविध रूपे आम्हाला न्याहाळायला लावतो. मात्र आपण नेमके ते विसरतो. आपले मन भरकटायला लागते. जगणे विसरून जातो आणि स्वतःला जगवायला लागतो. धावपळीच्या जीवनात अनेक तरुण वेगवेगळ्या कारणास्तव जीव गमावून बसतात.

एका बाजूने माणूस दीर्घायुष्य लाभण्यासाठी प्रयत्न करतो. तर दुसऱ्या बाजूने तरुणांना आपल्या जीवाची फिकीर नाही. संकट आल्यास ते गलितगात्र होतात आणि हवालदिल होऊन मरणाला कवटाळतात. असे विभिन्न चित्र आज पाहायला मिळते. वृद्धापकाळाची काठी म्हणून तरुणांकडे पाहिले जाते. म्हातारपणात मुले हीच आपली संपत्ती असते. त्याचसाठी दीर्घायुष्यासाठी प्रयत्न केले जातात. मुलांनीही त्याचा बोध घेतला तर आपले आयुष्य वरदानस्वरूप होईल.

वृद्धत्वाने आनंदाने सामोरे जाणाऱ्या माणसांच्या सहवासात आणि आम्ही खूप काही शिकलो. त्यांचे जगणे हे निव्वळ जगणे नसून कुटुंबाला पूर्णतः अर्पून मुलांचे भविष्य उज्ज्वल करणे. कुटुंबाबरोबरच समाजाशी बांधिलकी ठेवणे. काम, क्रोध, लोभ, मोह, मत्सर ह्यापासून स्वतःची सुटका करून घेणे. स्वतःबरोबरच इतरांचेहि आयुष्य सुखकर करणे. चांगल्या विचारांची संगत तेव्हाच

आपल्या जगण्याला अर्थ प्राप्त होतो. आजच्या यंत्रयुगात रोज आपल्याला नवनव्या बनावटीच्या वस्तू पाहायला मिळतात. त्यातल्या आपल्या गरजा ओळखून निवड घेतलेली वस्तू काही कालावधीनंतर टाकून घावी लागते. निर्जीव वस्तू असली तरी टाकून देताना जीव वरखाली होतो. वृद्धापकाळ जवळ येता येता आपल्यालाही एक ना एक दिवस इथून जायचे आहे. चालता-बोलता इतिहास मागे टाकून पुढची वाट धरायची आहे, ही खूपगाठ मनाशी बांधली की जगणे सोपे होते. आपण आपल्या मरणाची का चिंता करायची? येणारे कधी टळत नसते. आपले आयुष्य कुठल्या दिशेने प्रवाहित करायचे हे काळाबरोबर आपल्याला सापडत जाणार आहे. दीर्घायुष्य लाभले तर त्यासाठी आपल्यापासून दुसऱ्याला त्रास होऊ नये एवढी काळजी घेतली व आपल्या जगण्याचा दुसऱ्याला लाभ देता आला तर देह सत्कारणी लागला ह्याचे समाधान मिळेल. आपण रोज काही ना काही पाहत असतो, ऐकत असतो, अनुभवत असतो. त्यातूनच आपली शिकण्याची प्रक्रिया चालू असते. हळूहळू 'मी'पणा संपायला लागतो आणि आपलेपणा वाटायला लागतो. जगाच्या माथ्यावर कुठेही गेलो तरी परकेपणा वाटत नाही. जीवन प्रवासातही अनेक माणसे भेटतात. आप-पर भाव राहत नाही. तरी हा माणूस प्रचंड गर्दीतही एकटाच असतो. त्यावेळी तो अडकतो. कोंडीत सापडतो. घुसमटतो. अशा वेळी मरण जवळ येण्याची भीती बाळगतो. त्यावेळी स्वतःचा जीव तेवढा प्रिय असतो. त्यातून सुटका करून घेण्यासाठी धडपडतो. त्यातून सहिसलामत सुटला तर जग जिंकल्याचा आव आणतो. ह्याची देही ह्याची डोळा मरण जवळून पाहिलेले असते. किड्या-मुंग्यांसारखे कितीतरी माणसे दररोज काही ना काही कारणाने मरताना पाहतो. त्यावेळी आयुष्य क्षणभंगुर वाटायला लागते. जगावे परि कीर्तीरूपी उरावे असे जगणे लाभल्यास आपले जीवन सार्थकी लागेल. दीर्घायुष्य लाभले तरी आनंददायी वाटेल.

सौ. नीलिमा व. खरंगटे,
कुडचडे, गोवा
फोन : २६५००५०

व्यक्ती विशेष

श्रीकांत पारगावकर

असोसिएशनचे एक सभासद श्री. श्रीकांत पारगावकर हे शास्त्रीय व सुगम संगीत ह्या क्षेत्रातील एक प्रसिद्ध व्यक्तिमत्व.

लहानपणापासून गाण्याची उपजत आवड असल्याने व घरातूनच आई-वडीलांकडून गाण्याचे प्राथमिक शिक्षण त्यांना मिळाले. वडील श्री. एकनाथ पारगावकर राजकोट येथे १९४१ पासून गांधर्व संगीत महाविद्यालयाच्या प्रमुख शिक्षकपदी कार्यरत होते. त्यामुळे शास्त्रीय संगीताचे संस्कार कानावर झाले. आई संवादिनी वाजवित असे.

पुण्यात आल्यावर त्यांनी भेंडी बझार घराण्याचे पं. त्र्यंबकराव जानोरीकर यांचेकडे गंडाबंद शिष्य म्हणून दीक्षा घेतली. गांधर्व महाविद्यालयाची गायनातील 'संगीत अलंकार.' ही पदवीही प्राप्त केली. चरितार्थासाठी स्टेट बँकेतली नोकरी सांभाळून त्यांचा संगीत क्षेत्रातील वावर चालू ठेवला. जशा जशा संधी मिळत गेल्या तसा तसा त्यांनी त्यांचा लाभ घेतला.

शास्त्रीय संगीताच्या पार्श्वभूमीमुळे त्यांना काही संगीत नाटकातून गायक नटाच्या भूमिका करायला मिळाल्या, पण संगीत नाटकांना उतरती कळा लागल्याने त्यांनी आपला मोर्चा, भावसंगीत, सिने संगीत, ऑर्केस्ट्राकडे वळविला. त्यातही त्यांनी बऱ्यापैकी यश मिळविले. त्या निमित्ताने त्यांचा मंगेशकर कुटुंबाशी संबंध आला. सुधीर आणि श्रीधर फडके यांचेशीही त्यांचे जवळचे संबंध होते.

सुगम संगीताच्या कार्यक्रमात अनेक वाद्यवृंदात त्यांनी त्यांचा सहभाग नोंदविला. आकाशवाणीवरील 'स्वरचित्रा' मध्ये त्यांचे ध्वनिमुद्रण आहे. दूरदर्शनवरील 'कोवळे काव्य इथे जन्मते', 'अमृताच्या वेली अमृताची फळे' या कार्यक्रमात त्यांचा सहभाग होता.

त्यांनी स्वतः निर्मिलेला 'ललितरंग' व 'गगनाला गंध आला' हे कार्यक्रम यशस्वी झाले. मराठी चित्रपटातही त्यांनी पार्श्वगायन केले आहे. राम फाटक, श्रीधर फडके, भास्कर चंदावरकर, आनंद मोडक, सुधीर फडके, सुधीर मोघे अशा प्रतिथयश संगीतकारांनी त्यांच्या आवाजाचा उपयोग करून घेतला आहे.

संगीत नाटकातील गायक, अभिनेता व चित्रपटातील पार्श्वगायन यासाठी त्यांना महाराष्ट्र राज्याची पारितोषिकेही

प्राप्त झालेली आहेत. त्यांचा सर्वात गाजलेला कार्यक्रम म्हणजे हिंदी चित्रपट सृष्टीतील गजल सम्राट व तलम गळ्याचा गायक 'तलत मेहमूद' याच्या गीत-गजलवर आधारित 'फिर वही शाम' हा होय. पुण्यातील सुप्रसिद्ध ऑर्केस्ट्रियन वादक अनिल गोडे यांच्या बरोबर केलेला हा कार्यक्रम महाराष्ट्राशिवाय भारतातील सर्व प्रमुख शहरातून चांगलाच लोकप्रिय झाला. त्याचे ६०० प्रयोग झाले. जुने जाणते संगीतकार श्री. खय्याम साहेब यांनीही कार्यक्रमाला हजर राहून दाद दिली. ह्या निमित्ताने त्यांना अमेरिका, इंग्लंड, सिंगापूर-जपान ह्या देशातही कार्यक्रम सादर करता आला.

आपल्या जीवनातील हा संगीत प्रवास त्यांनी 'मनी जे दाटले' पुस्तक रूपाने प्रसिद्ध केला आहे. त्यांचे आत्मकथन वाचनीय असेच आहे. त्याबद्दल श्री. श्रीकांत पारगावकरांचे अभिनंदन व संगीत क्षेत्रातील पुढील कार्यासाठी शुभेच्छा!

वसंत धुपकर, पुणे

८९७५२९८०४९

FREE -WI-FI

आशियाना

Cottage Akshi Alibag

Welcome For Relaxation

only for senior citizens of all
SBI pensioners and there relative & friends

3-Night 4-Days
package Rs.2500/- per person only

including pickup & drop from Alibag
with 3 days sightseeing Rs.1500/- extra

EVERY MONDAY CHECK IN 11 AM & CHECK OUT THURSDAY 11 AM

We serve veg breakfast-lunch-dinner
NONVEG FOOD & AC ROOM CHARGES EXTRA

BOOKING AMOUNT TRANSFER IN SBI AC NO 30449388216
AC. NAME RAJESH RANADE, IFC: SBIN0013034

CALL : 750 7474 825

ललित

आवाज

पहाटेच्या प्रहरी घराशेजारच्या बागेतले पक्षी कोकिळा, भारद्वाज यांच्या आवाजाने जाग येते. घडाळ्याच्या गजराची गरजच नाही. शेजारी गणपती मंदिरात सनई चौघडा भक्तिगीतांचा आवाज दिवसाची सुरुवात छान करून देतो. मॉर्निंग वॉक झाल्यावर घरच्या गॅलरीत वर्तमानपत्र वाचत असता घरासमोर केबल वायरवर बागेतल्या झाडांमधून चिमण्या, पक्षी, पोपट यांच्या सुगम संगीताचा आवाज मनाला आनंद देतो. पालिकेचा कचरागाडीच्या घंटीचा मंजुळ किणकिणाटही छान वाटतो. नियमित येणाऱ्या इडली - वडासांबार विक्रेत्याच्या हातातील पुई-पुई-पुई आवाजही लक्ष वेधून घेतो. घरातील आन्हिकं आवरल्या नंतर धर्मपत्नी नाष्टा देते तेव्हा रेडिओवर उत्तमोत्तम गायक गायिकांचे तयारीचे आवाज मनाला आनंद देतात. गानकोकिळा लता मंगेशकर, गानसरस्वती किशोरी आमोनकर आणि जुन्या - नव्या कित्येक गायक, गायिकांचे शास्त्रीयसंगीत, वाद्यसंगीत ऐकत राहावं असं वाटतं.

कोकणातल्या गावी घराशेजारून वाहणाऱ्या नदीच्या पावसाळ्यातल्या पुराचा रौद्रावतार; पाण्याचा आवाज भीतीदायक वाटतो पण एरव्ही खळखळ, झुळझुळ वाहणाऱ्या पाण्याचा आवाज कर्णमधुर वाटतो. गावाकडच्या मंदिरात मंत्रपठण करणाऱ्या दशग्रंथींचा सामूहिक धीरगंभीर आवाज भाराऊन टाकणारा असतो.

शहरात घराशेजारच्या कॉलेजचे विद्यार्थी - विद्यार्थिनींचा किलबिलाट, सुसाट दुचाकींच्या कर्कश आवाजांची नाईलाजाने आता सवय झालीय. मुलांचे गाड्या जोराने रोज करत शायनिंग नित्य-रोज बघावे, ऐकावे लागते.

दुपारनंतर रद्दीपेपर, भंगारवाले, भाजीविक्रेते, फेरीवाले यांचे नित्यपरिचित आवाज ऐकू येत असतात. नंतर पोस्टमन, फोनबील, पाणीबील वगैरे मात्र घराच्या दरवाज्यात किंवा पत्रपेटीत बिल, पत्रे मुकाटपणे टाकून जातात. त्यांना विश्रांती वामकुक्षीची जाण असते.

काही माणसे (स्त्रियाही अपवाद नाहीत) विनाकारण मोठ्या (Loud) आवाजात बोलतात ते सहनशक्तिपलीकडचे असते.

उत्सव साजरे करताना ताशे, बॅंड, बेंजो, डॉल्बी, ढोल अशा वाद्यांचे आवाज प्रचंड ध्वनीप्रदूषण करीत असतात. ते आवाज श्रवणशक्तीपलीकडचे, सहनकरण्यापलीकडचे असतात.

राजकारण्यांच्या निवडणुक प्रचारात घोषणा, स्पीकर्सच्या आवाजांबद्दल न बोलणे बरे. त्यांना कोण सांगणार? मोबाईलचे रिंगटोन, रेडिओ, टि. व्ही. गाड्यांमधले घुमणारे स्पीकर्स, अनावश्यक हॉर्न वाजविणे अस्वस्थ, असह्य होतात. कानांच्या ऐकू येण्यावर परिणाम करतात.

गणपती, दिवाळी आणि काही प्रसंगी मोठ्या फटाक्यांचा आवाज पर्यावरणास हानिकारक ठरतो. वळीवाचा पाऊस येण्यावेळी, 'नभमेघांनी आक्रमिले' असता, विजांचा लखलखाट आणि ढगांच्या गडगडाटांचे आवाज भयभीत करतात.

मुंबानगरीत रेल्वेडॅकजवळील झोपडपट्ट्या, जवळचे फ्लॅटमधले रहिवासी, विमानतळा आसपासचे रहिवासी दिवसारात्री रेल्वे गाड्यांचे, विमान लँडिंग, टेक ऑफचे आवाज कसे सहन करत असतील?

असे सर्व प्रकारचे आवाज सहन करण्यासाठी कान हा शरीराचा महत्त्वाचा अवयव माणसाला/प्राण्यांनाही जन्मजात मिळाला आहे. परमेश्वराची देन अगाध आहे.

१३
१७

प्रभाकर कानिटकर, कोल्हापूर
मो. ९८८११९९९९९

रिझल्ट

- अण्णा - (मुलास) अरे बंड्या! आज तुझा १२ वी चा रिझल्ट होता ना?
बंड्या - हो अण्णा! आपल्या गल्लीतील सर्व मुलं नापास झाली.
अण्णा - मी गल्लीबद्दल नाही तुझ्या रिझल्टबद्दल विचारलं!
बंड्या - मग मी काय दुसऱ्या गल्लीत राहतो काय?

वसंत धूपकर, पुणे

Affordable
Home Loans

8.35%
p.a.

For loans up to ₹30 lakh

Avail interest subsidy up to ₹2.67* lakh
under **PMAY-CLSS**

VISIT HOMELOANS.SBI

CALL 1800 425 3800 / 1800 112 211 (TOLL FREE)

Regd. under RNI No. MAHBIL/2008/25425 & Declaration No. PHM/SR/63/VIII/2008 Dated 12/5/2008

SSPO Pune under Postal Concession Register No. PCW/151/2017-2019

Licence to Post without Prepayment No. WPP - 22/2017-19 at Market Yard P.S.O.

on 25th of each month and published on 25th of each month.

झाड

आकाशाकडे डोळे
भकास नजरेने
उभे झाड....

पर्जन्याची आस
पानाफुलांशी ताटातूट
एकटेपणा
निश्चिती....

एकेकाळचे पांथस्थ
नुसते बघून जातात
सावलीलाही
फिरकत नाहीत....

90
99

आपले एकेकाळचे
डेरेदार रूप
स्वतःशी आठवत
पाखरांना साद घालते...
चिटपाखरूही
फिरकायला आता
तयार नाही!
विजयकुमार देशपांडे, सोलापूर
मो. ९०९९६६७९२७

ओसाड गावचा देव

ओसाड गावचा देव
त्याचा सापडेना ठाव....
श्वास घेता घेता
ओठी आले त्याचे नाव
श्वास सोडताना
गाठी तेवढाच भाव....
आयुष्याच्या वाटेवर
सुखदुःखाच्या लाटेवर
माझे काय त्याचे काय
कोडे सुटेना हे राव....
सगुणाची उपासना
निर्गुणाची साधना
ध्यास घेता ध्यानी मनी
गेला सुटून हा गाव....

२६
१७

सदानंद गोखले, पुणे
मो. ९९२२९१३३१५

सूचना : १) या मासिकांत प्रसिद्ध झालेल्या लेखांतील मतांशी संपादकमंडळ सहमत असेलच असे नाही. तसेच जाहिरातीतील मजकुराची सत्यासत्यता सभासदांनी स्वतः पडताळून घ्यावी. त्याबाबत असोसिएशन वा 'संवाद' चे संपादक मंडळ जबाबदार असणार नाही. २) असोसिएशनचे कार्यालय, सोमवार ते शुक्रवार, संध्याकाळी ६ ते ७.३० या वेळातच उघडे असते. याची कृपया नोंद घ्यावी. संपर्क दूरध्वनी क्रमांक : (०२०) २४३३२१४१

Thane Office Address: A/5 Swami Siddharth CHS Ltd., S V Road, Naupada, Thane 400 602. Tel. No : 022-25446837

Timings : On Tuesday & Friday from 4 pm to 6 pm.

Printed Matter

If Undelivered Please Return to :

**STATE BANK OF INDIA PENSIONERS'
ASSOCIATION, (MUMBAI CIRCLE), PUNE
Anubandh, Building No. B-2, 4th Floor,
Block No.16, Near Ramkrishna Math,
Sinahagad Road, Pune 411030.Ph:020-24332141**

To,

Publisher – Shri. Vilas Vasudeo Gandhe, Secretary, State Bank of India Pensioners' Association (Mumbai Circle), Pune has printed this magazine in the Printing Press owned by **Printer** – Shri Shailendra Borkar, Director : Sanwad Tradeprints Pvt. Ltd. B/7 Gowaikar Building, 595, Shaniwar Peth, Pune 411030 on behalf of **Owner** – State Bank of India Pensioners' Association (Mumbai Circle), Pune, at "Anubandh", Bldg.No.B2, Block No.16, Near Ramkrishna Math, Sinahagad Road, Pune – 411030. **Editor** – Shri. Krantisen Ramchandra Athawale – address as above.